

Kurz:
SOC706

Úkol č. 6:

Konceptualizace a operacionalizace, teoretická a pracovní hypotéza.

Tým:

Milan Bohata, UČO: 182510, email: milan@bohata.cz
Pavla Drahorádová, UČO: 182253, email: 182253@mail.muni.cz
Štěpán Horn, UČO: 181997, email: stepan.horn@lidovky.cz

Téma:

Genderové role v reklamě

Klíčové koncepty:

Vzhledem k tématu našeho výzkumu jsme jako klíčové koncepty vymezili *sociální role*, *genderové role* a *genderové stereotypy*.

Při formulaci teoretické hypotézy vycházíme z definování sociální role jako ustanoveného způsobu jednání od držitelů určitých pozic. Přičemž rozlišujeme tři významy tohoto pojmu:

- 1) normativní - role je označením toho, co by měl držitel určité pozice činit
- 2) statistický – role popisuje chování většiny lidí
- 3) individuální - role chce vysvětlit konkrétní chování určitého člověka

(viz. Keller, Jan. 2004. Úvod do sociologie. Praha: Slon; s. 69-75)

Dále vycházíme z definování genderové role jako způsobu chování, očekávaného od členů společnosti v souvislosti s jejich pohlavní příslušností. Přičemž gender chápeme jako sociální konstrukt, který vyjadřuje, že vlastnosti a chování spojené s obrazem muže a ženy jsou formovány kulturou a společností.

Posledním konceptem naší teoretické hypotézy je genderový stereotyp, který je definován jako předsudečná představa o tom, jací/jaké mají muži a ženy být a jak se mají chovat.

(viz. Jarkovská, Lucie. 2004. Prohlédněme genderové stereotypy. in ABC feminismus. Brno: Nesehnutí; s. 20)

Teoretická hypotéza:

Reklama potvrzuje genderové stereotypy v genderových rolích a sociální role v jejich normativním významu.

Při hledání indikátorů vycházíme rovněž z teoretického základu a to konkrétně z členění sociálních rolí na:

1. připsané role (pohlaví, věk, národnost)
2. získané role (prestiž, vydělání, nezděděná privilegia)
3. role nucené (vojenská služba, nezaměstnanost)

Indikátory sociální role v reklamě: věk, pohlaví, sociální skupina jejímž členem je sledovaný jedinec, pozice ve skupině, vykonávaná činnost, povolání, míra prestiže

Indikátory genderové role: pohlaví, sociální skupina, druh aktivity, povolání, míra prestiže, způsob jednání a chování

Pracovní hypotézy:

Ženy se v reklamách vyskytují v průměru častěji než muži v souvislosti s propagací čistících prostředků, potravin, farmaceutických výrobků a kosmetických výrobků.

Ženy v reklamách v průměru častěji než muži vystupují v rodičovské roli a v roli manželky.
Ženy jsou v reklamách v průměru častěji zobrazované jako tvůrkyně domova.
Ženy jsou v reklamách v průměru častěji než muži zobrazované v podřízených pozicích.
Ženy v reklamách jsou v průměru častěji zobrazované jako ty, jimž jsou dávány rady.
Muži se v reklamách vyskytují v průměru častěji než ženy v souvislosti s propagací alkoholu, tabákových výrobků, výrobků lehkého a těžkého průmyslu.
Muži jsou v reklamách v průměru častěji než ženy zobrazováni při výkonu povolání.
Muži jsou v reklamách v průměru častěji než ženy zobrazováni ve vedoucích funkcích nebo v pozicích spojených s autoritou.
Muži jsou v reklamách v průměru častěji než ženy zobrazováni jako ti, kteří udílejí rady.

Seznam použité literatury:

Keller, Jan. 2004. Úvod do sociologie. Praha: Slon.
Jandourek, Jan. 2001. Sociologický slovník. Praha: Portál.
Jarkovská, Lucie. 2004. ABC feminismus. Brno: Nesehnutí
Renzetti, C; Curran, D. 2003. Ženy a muži a společnost. Praha: Karolinum.
Disman, Miroslav. 1993. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum.